

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ

Q Ə R A R

№ 14/18

Bakı şəhəri

20 dekabr 2017-ci il

Akademik Ayaz Əfəndiyevin
80 illik yubileyi haqqında

2018-ci il yanvar ayının 15-də görkəmli alim və elm təşkilatçısı, akademik, kimya üzrə elmlər doktoru, professor, Əməkdar Elm Xadimi Ayaz Adil oğlu Əfəndiyevin anadan olmasının 80 ili tamam olur.

Akademik Ayaz Əfəndiyev yüksəkmolekullu birləşmələr kimyası sahəsində görkəmli alim idi. Onun tərəfindən selektiv sorbentlər və katalizatorlar kimi istifadə oluna bilən makromolekullarda optimal konformasiya yaradılması və xətti polimerlərin zəncirində, tikilmiş polimerlərin isə üçölçülü karkasında kompleksmələgətirən funksional qrupların məqsədyönlü paylanması yolu ilə polimer kompleks-əmələgətiricilərin alınması və xassələrinin tənzimlənməsi prinsipləri işlənib hazırlanmışdır.

İlk dəfə olaraq, polimer sorbentlərin iştirakı ilə məlum xarici və daxili diffuziya və kimyəvi reaksiya mərhələləri ilə yanaşı sorbsiya proseslərinin kinetikasını müəyyənləşdirən yeni mərhələ – metalın sorbsiya olunması üçün əlverişli vəziyyət yaradan şişmiş polimerlərin gelində makromolekulların konformasiyalarının yenidən qurulma mərhələsi aşkar edilmişdir.

Akademik Ayaz Əfəndiyevin elmi əsərləri keçmiş SSRİ-də, Rusiyada, MDB ölkələrində, ABŞ-da, Almaniyada, Belçikada, İngiltərədə, İranda, İrlandiyada, İtaliyada, Yaponiyada, Kanadada, Koreya Respublikasında, Hollandiyada, Polşada, Rumıniyada, Türkiyədə, Fransada, Çexoslovakiyada, Çin Xalq Respublikasında dərc olunmuşdur. Tanınmış beynəlxalq jurnallarda həmin əsərlərə istinad olunur. Onun apardığı tədqiqatların nəticələrindən bir sıra dərslərdə, dərslər vəsaitlərində, monoqrafiyalarda istifadə olunmuş və Polimerlərin Ensiklopediyasına daxil edilmişdir.

2003-cü və 2006-cı illərdə Azərbaycanda keçmiş sovet ordusundan qalmış raket yanacağına zərərsizləşdirilməsi üzrə NATO-nun müasir tədqiqatlar seminarlarının həmsədri olmuşdur.

Akademik Ayaz Əfəndiyev Azərbaycan elminin inkişafındakı xidmətlərinə görə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə “Şöhrət” və “Şərəf Nişanı” ordenləri ilə təltif edilmişdir.

Akademik Ayaz Əfəndiyev Amerika Kimya Cəmiyyətinin üzvü və Nyu-York Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü idi. Onun elmi və ictimai işi dəfələrlə təşəkkür və tərifnamə ilə qeyd edilmiş, Ankara Orta Şərq Texniki Universitetinin xatirə medalı ilə təltif olunmuşdur.

Akademik Ayaz Əfəndiyev Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Yüksəkmolekullu Birləşmələr Elmi Şurasının sədri və Rusiya Elmlər Akademiyasının Yüksəkmolekullu Birləşmələr Elmi Şurasının üzvü, “Azərbaycan Kimya Jurnalı”nın baş redaktorunun müavini, “AMEA-nın Məruzələri” və “Azərbaycan Neft Təsərrüfatı” jurnallarının redaksiya heyətlərinin üzvü idi.

1994-cü ildə onun rəhbərliyi altında bir qrup alim Beynəlxalq elm fondunun (Soros fondunun) qrantını almış və Piza Universiteti (İtaliya), Kral Texnologiya İnstitutu (Stokholm, İsveç), Bremen Universiteti (Almaniya), Üzvi Sintez İnstitutu və Ural Meşə Texniki Akademiyası (Yekaterinburq, Rusiya) alimləri ilə birlikdə isə Beynəlxalq İNTAS fondunun qrantı üzrə müştərək proqram üzərində işləmişdir.

Akademik Ayaz Əfəndiyev ABŞ-da nəşr olunan “Dünyada kim kimdir” məlumat kitabına və İngiltərədə nəşr olunan Beynəlxalq bioqrafik lüğətə daxil edilmişdir.

O, 400-dən çox elmi əsərin, o cümlədən 2 kitabın və 30 ixtiranın müəllifi olmuş, 11 elmlər namizədi və 1 elmlər doktoru hazırlamış, 3 doktorantın elmi məsləhətçisi və 2 dissertantın elmi rəhbəri idi.

Akademik Ayaz Əfəndiyev dəfələrlə bizim ölkəni xaricdə ləyaqətlə təmsil etmişdir. O, ABŞ-da, Almaniya, Belçikada, Bolqarıstanda, İngiltərədə, İranda, İsveçdə, İtaliyada, Yaponiyada, Türkiyədə, Hollandiyada, Çexoslovakiyada, Çin Xalq Respublikasında elmi ezamiyyətlərdə olmuş, bu ölkələrdə elmi tədqiqatlar aparmış, plenar məruzələrlə beynəlxalq konqres, konfrans və simpoziumlarda çıxış etmiş, bir neçə dəfə həmin simpoziumların beynəlxalq təşkilat komitələrinin üzvü seçilmiş, universitetlərdə, elmi mərkəzlərdə və şirkətlərdə mühazirələr oxumuş, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının eksperti kimi Avstriya və Koreya Xalq Demokratik Respublikasında işləmişdir.

O, 1987-ci ildən ömrünün sonunadək AMEA-nın Polimer Materialları İnstitutunun direktoru və Kimya Texnologiyasının Nəzəri Problemləri İnstitutunun “Polimer sorbentlər və katalizatorları” laboratoriyasının müdiri olmuşdur. 2001-2007-ci illərdə AMEA-nın Kimya

Elmləri Bölməsinin, 2007-ci ildə isə AMEA-nın akademik-katibi vəzifələrində çalışmışdır.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti

QƏRARA ALIR:

1. AMEA Kimya Elmləri Bölməsinin rəhbərliyi ilə AMEA Polimer Materialları İnstitutu akademik Ayaz Əfəndiyevin anadan olmasının 80 illiyi ilə əlaqədar yubiley iclası keçirsin.
2. AMEA Rəyasət Heyəti aparatının İctimaiyyətlə əlaqələr və elmin populyarlaşdırılması idarəsinin rəisi Zülfüqar Fərzəliyevə tapşırılsın ki, akademik Ayaz Əfəndiyevin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş materialların KİV-də işıqlandırılmasını təmin etsin.
3. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Dilqəm Tağıyevə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliyev

